

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 026524 23 Кж 16
Бања Лука, 04.09.2023. године

Врховни суд Републике Српске, Посебно вијеће за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, састављено од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, Весне Антонић и Смиљане Мрша као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог С.Ш., због кривичног дјела тешког убиства из члана 125. став 2. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалби његовог браниоца изјављеној против рјешења Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 026524 23 Кв 23-п од 25.07.2023. године, у сједници вијећа одржаној дана 04.09.2023. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Одбија се, као неоснована, жалба браниоца оптуженог С.Ш. изјављена против рјешења Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 026524 23 Кв 23-п од 25.07.2023. године.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаним рјешењем Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 026524 23 Кв 23-п од 25.07.2023. године, у поступку контроле оправданости притвора утврђено је да нису престали разлози за притвор из члана 197. став 1. тачке а) и в) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 51/12, 91/17, 66/18 и 15/21 у даљем тексту: ЗКП РС), против оптуженог С.Ш., због кривичног дјела тешког убиства из члана 125. став 2. Кривичног законика Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 64/17 и 15/21, у даљем тексту: КЗ РС).

Притвор је продужен због посебног притворског разлога садржаног у одредби члана 197. став 1. тачке а) и в) ЗКП РС, уз обавезну контролу оправданости притвора по истеку свака два мјесеца од дана доношења посљедњег рјешења о притвору.

Против наведеног рјешења жалбу је благовремено изјавио његов бранилац Ж.Ш., адвокат из Б.Л., због погрешне примјене материјалног права, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде одредаба ЗКП РС, повреде права на презумцију невиности, са приједлогом да се жалба уважи, побијано

рјешење преиначи и оптужени пусти на слободу јер притвор након потврђивања оптужнице не може трајати дуже од двије године, или да се одреде друге мјере забране.

Пошто је испитао побијано рјешење у вези са жалбеним приговорима, у смислу одредбе члана 320. Закона о кривичном поступку Републике Српске овај суд је одлучио као у изреци из сљедећих разлога:

Неосновани су жалбени приговори браниоца оптуженог којима се оспорава постојање основане сумње да је оптужени учинио кривично дјело које му се ставља на терет, као општег законског услова примјене мјере притвора из члана 197. став 1. ЗКП РС. Наиме, у образложењу побијаног рјешења правилно се закључује да је постојање основане сумње утврђено раније донесеним рјешењем о одређивању притвора, рјешењем о продужењу притвора, анализом доказа достављених уз оптужницу приликом њеног потврђивања, садржинским излагањем и законом прописаном оцјеном тих доказа. Сви ти докази оцијењени су појединачно и у међусобној вези, па као такви дају једно детаљно и јасно образложење основане сумње о почињеном кривичном дјелу које се оптуженом ставља на терет, с тим да коначну оцјену тих доказа (у вези са истакнутим жалбеним приговорима) даје суд у поступку утврђивања основаности кривичне оптужбе против оптуженог. Стога, по оцјени овог суда, околности од значаја за оцјену постојања општег услова за притвор се нису измијениле у времену релевантном за одлучивање о оправданости притвора, тако да основана сумња и даље егзистира у неизмјењеном облику. О свему томе побијано рјешење је дало исцрпне разлоге које прихвата и овај суд, упућујући на њих жалиоца.

Што се тиче опасности од бјекства поуздано је утврђено да је оптужени након извршења кривичног дјела био недоступан органима гоњења, због чега је за њим расписана потрага, јер ни најближи чланови породице нису знали гдје се налази. Ово произилази из службених података Граничне полиције БиХ да није легално прешао државну границу, да би се касније легално вратио у Босну и Херцеговину. То се правилно цијени и повезује са тежином дјела за које се терети оптужником, чињеницом да у Републици Српској нема запослење и непокретности и да је пресудом Суда БиХ 2018. године осуђиван за кривично дјело кријумчарење преко државне границе, а да је сада суочен са оптужбом за кривично дјело тешког убиства из члана 125. став 2. КЗ РС. Ове околности су правилно оцијењене и по налажењу овог суда указују на опасност од бјекства, чиме је испуњен услов за продужење притвора по основу члана 197. став 1. тачка а) ЗКП РС.

Када је у питању посебни притворски разлог из члана 197. став 1. тачка в) ЗКП РС, по оцјени овог суда, дато је у побијаном рјешењу детаљно и аргументовано образложење. Правилно се побијаним рјешењем ранија осуђиваност оптуженог доводи у везу са осталим околностима, што у својој укупности, а у контексту радње извршења, испољена упорност и насртљивост без повода, представљају нарочите околности које оправдавају бојазан да ће оптужени боравком на слободи поновити кривично дјело. Исправно се у побијаном рјешењу указује и на то да раније изречене кривичне санкције нису оствариле своју сврху, односно утицале на оптуженог да више не врши кривична дјела, из чега слиједи закључак да у конкретном случају и даље егзистира посебни притворски разлог који се односи на итерацијску опасност. И по оцјени овог суда,

вишеструка осуђиваност и очигледна склоност ка вршењу разних кривичних дјела, оправдавају бојазан да ће оптужени поновити кривично дјело уколико буде пуштен на слободу, а ове околности у конкретном случају представљају озбиљне разлоге од јавног интереса који претежу над правом на слободу.

Противно жалбеним приговорима да суд не може заснивати свој закључак о постојању овог притворског разлога на ранијој осуђиваности оптуженог, у пракси Европског суда за људска права, коју слиједи и Уставни суд Босне и Херцеговине, установљено је да претходне осуђујуће пресуде могу представљати основу за разумну бојазан да би оптужени могао учинити ново кривично дјело.

Исто тако без основа је жалбени приговор да се оптужени у притвору налази незаконито и без правног основа. Наиме, поново се жалбом сугерише да се оптужени налази у незаконито продуженом притвору, јер је притвор након потврђивања оптужнице (дана 23.03.2021. године) могао најдуже трајати до 23.03.2023. године, имајући у виду да за кривично дјело које се оптуженом ставља на терет, није могуће изрећи казну доживотног затвора, који приговор идентичног садржаја је у овој кривично правној ствари већ разматран и о чему је овај суд заузео правно схватање (рјешење овог суда број 11 0 К 026524 23 Кж 15 од 01.06.2023. године).

Без основа је приговор жалбе којим се оспорава правилност и законитост побијаног рјешења тврдњом да је начином образложења побијаног рјешења, повређено право на презумпцију невиности, па се у вези са наведеним, подносилац жалбе упућује на Одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-727/21 од 07.4.2021. године и број АП-1789/21 од 08.07.2021. године, којима су одбијене апелације, у вези са идентичним приговорима.

Надаље, у складу са одредбом члана 202. став 1. ЗКП РС, у овој фази поступка контроле оправданости притвора, у образложењу жалбе није указано на неке нове чињенице и околности, које су се измијениле од времена доношења претходног рјешења о притвору, којима се доводи у сумњу правилност чињеничних утврђења из побијаног рјешења, на којима је заснован закључак о даљој потреби примјене мјере притвора, по успостављеним притворским разлозима.

Дакле, првостепени суд није починио битну повреду одредаба кривичног поступка, нити слиједом тога повреде Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и Устава БиХ, све одлучне чињенице је правилно и потпуно утврдио и правилном примјеном закона донио одлуку којом је утврдио да нису престали разлози за продужењу притвора, због чега су супротни приговори жалбе без основа.

Утврђујући да је неопходно да се против оптуженог притвор продужи, тиме је у побијаном рјешењу дато образложење за став одбране о примјени мјера забрана, ради чега су без основа жалбени приговори којима се указује да побијано рјешење није ни разматрало могућност њиховог изрицања.

На основу наведеног, а примјеном члана 337. став 3. ЗКП РС, одлучено је као у изреци овог рјешења.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић